

PRIJZEN/TARIEVEN

1. Aanbeveling tarief voor verbruik zonder contract in Brussel

OMSCHRIJVING

De BVBA M. betwist de tarieven die door distributienetbeheerder SIBELGA toegepast werden voor de periode van 2 april 2009 tot 31 juli 2011. Het bedrag is 16.836,98 euro.

STANDPUNT VAN DE DISTRIBUTIENETBEHEERDER

Volgens SIBELGA staat in het huurcontract dat de BVBA M. heeft ondertekend heel duidelijk vermeld dat privéverbruik wel degelijk te laste is van de huurder.

Voor de periode waarop de factuur betrekking heeft, werd er nooit een contract bij een commerciële leverancier afgesloten. Bij gebrek aan bewijzen is dus wel degelijk het tarief van toepassing dat geldt voor onrechtmatig verbruik.

Ondanks een effectief verbruik heeft de bewoner van het pand bovendien geen stappen genomen om de situatie te regulariseren.

AANBEVELING VAN DE OMBUDSDIENST

De Ombudsdienst heeft volgende elementen in overweging genomen:

1) Het feit dat stroomverbruik voor de periode van 01/04/2009 tot 31/07/2011 gefactureerd werd op basis van het tarief van 2012 'vergoeding voor onrechtmatig van het net afgenomen energie';

2) Het feit dat de meteropnames hebben plaatsgevonden tussen 2009, 2010 en 2011 en dat, sinds 14/09/2009 (datum van de eerste opname), SIBELGA op de hoogte was gebracht van verbruik zonder contract;

3) Artikel 25sexies, §4, vierde lid, van de Ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voorziet:

'Bovendien, indien de distributienetbeheerder die door een leverancier belast wordt met het afsluiten van een afnamepunt dat niet toegekend is, niet gedekt is door een contract of niet standaard beleverd wordt, of waarop hij een verbreken van de zegels heeft vastgesteld, de aanwezigheid van een afnemer heeft opgemerkt tijdens zijn plaatsbezoek, nodigt hij deze uit om zijn contractuele situatie binnen de veertig dagen in orde te stellen, periode waarin de netbeheerder hem minstens eenmaal bezoekt, en met achterlating van een bericht. Bij gebrek aan regularisatie door de afnemer na deze termijn, is de toestemming van de vrederechter voor de afsluiting niet langer vereist.'

4) Het feit dat door SIBELGA geen enkele regularisatieprocedure gestart werd, wat geleid heeft tot een tweejarig verbruik zonder contract dat gefactureerd werd aan het tarief van 2012 'vergoeding voor onrechtmatig van het net afgenomen energie';

5) Het feit dat fraude zowel in burgerlijke als in strafrechtelijke zaken wordt gedefinieerd als een handeling die werd gesteld met gebruik van oneerlijke middelen die tot doel hebben op slinkse wijze toestemming te verkrijgen, een onterecht materieel voordeel te verkrijgen of gerealiseerd met de bedoeling aan de uitvoering van de wetten te ontkomen;

6) Het feit dat de distributienetbeheerder afzonderlijk en op basis van werkelijke feiten moet controleren of het verbruik zonder contract plaatsvond met de bedoeling een onrechtmatig voordeel te verwerven voor zichzelf of voor een derde, ten nadele van de distributienetbeheerder;

7) Het feit dat er sprake moet zijn van opzettelijk onregelmatig verbruik;

8) Het antwoord van de CREG (Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas) aan SIBELGA, volgend op de vraag tot onderzoek vanwege de Ombudsdienst, die meent dat de vergoeding voor onrechtmatig energieverbruik ingevolge zegelbreuk of fraude het voor SIBELGA mogelijk maakt het tarief voor fraude en zegelbreuk aan te passen naar de meer gebruikelijke tarieven en tegelijk een voldoende ontradend

effect te hebben voor potentiële fraudeurs.

Aldus heeft de Ombudsdienst voor het betreffende verbruiksjaar (periode van 01/04/2009 tot 31/07/2011) de toepassing aanbevolen van het gebruikelijke tarief, op basis van het Ministerieel Besluit van 1 juni 2004 tot vaststelling van maximumprijzen die de distributienetbeheerders kunnen aanrekenen aan niet-beschermde klanten wiens leveringscontract werd opgezegd (SOLR-tarief).

ANTWOORD VAN DE DISTRIBUTIENETBEHEERDER

SIBELGA kan de redenering van de aanbeveling niet volgen.

SIBELGA herinnert eraan dat het huurcontract dat door de BVBA M. ondertekend werd, heel duidelijk bepaalt dat het privéverbruik wel degelijk ten laste is van de huurder, en dat voor de periode waarop de factuur betrekking heeft nooit een contract bij een commerciële leverancier werd afgesloten. Deze klant heeft dus nooit facturen ontvangen, laat staan betaald.

Ondanks een effectief verbruik heeft de bewoner van het pand niets ondernomen om de situatie te regulariseren en vraagt SIBELGA zich af hoe dit uitblijven van een reactie vanwege de BVBA M., een professionele klant die een boekhouding moet bijhouden, rechtvaardigt.

De factuur die SIBELGA naar de BVBA M. gestuurd heeft, was gebaseerd op artikel 203, §2 van het Technisch Reglement van 13 juli 2006 voor het beheer van het gasdistributienet in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de toegang ertoe, dat werd vastgesteld ter uitvoering van artikel 11 van de Ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In dit artikel is inderdaad sprake van 'op frauduleuze wijze' of 'op onrechtmatige wijze' afgenomen energie. In beide gevallen gaat het om energie die wordt afgenomen buiten de regels van de markt om. Immers, deze voorzien dat elke eindafnemer een leverancier kiest. De distributienetbeheerder speelt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de rol van leverancier enkel ten aanzien van beschermde klanten. Alle energie die, afgezien van dit geval, op haar net wordt afgenomen, wordt dus afgenomen buiten de regels van de markt om, m.a.w. op onrechtmatige of frauduleuze wijze, en valt onder de toepassing van artikel 194 van het Technisch Reglement.

Het is dus met inachtneming van de gangbare wetgeving en de procedureregels dat SIBELGA haar betalingseis handhaaft. Wat het toegepaste tarief betreft, benadrukt SIBELGA dat elk tarief zijn toepassingsgebied heeft dat goed gedefinieerd is (o.a door de CREG) en dat het wat dat betreft geen manoeuvreerruimte heeft.

Toepassing van het gewone tarief zou wettelijk niet gerechtvaardigd zijn. Enkel de tarieven betreffende energie die zonder contract verbruikt werd, kunnen toegepast worden op de situatie van de BVBA M.

Op elke situatie is een tarief van toepassing dat goed gedefinieerd is en SIBELGA kan het zich niet permitteren de tarieven die zijn goedgekeurd door de bevoegde regelgevende instantie niet te respecteren en ze toe te passen op situaties waarop ze niet van toepassing zouden zijn.

Het is natuurlijk niet de bedoeling van SIBELGA om bewijslast van welke aard ook te verschuiven. Het bedrijf laat enkel een bepaling toepassen die het toelaat het volledige verbruik te factureren dat daadwerkelijk werd afgenomen door een gebruiker van het net, die al dan niet eigenaar is.

Volgens SIBELGA kan het besluit omtrent het gebruikelijk tarief, rekening houdend met de Brusselse reglementering, niet toegepast worden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Artikel 2 van dit Ministerieel Besluit beoogt immers 'niet beschermde eindklanten die in aanmerking komen wier leveringscontract beëindigd werd door hun leverancier' terwijl de ordonnanties van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zulk statuut niet erkennen.

Distributienetbeheerder SIBELGA heeft de aanbeveling die door de Ombudsdienst was gestuurd dus niet gevolgd en handhaaft het tarief 'vergoeding voor illegaal van het net afgenomen stroom'.

COMMENTAAR VAN DE OMBUDSDIENST

Distributienetbeheerder SIBELGA baseert dus haar beslissing op artikel 194 van het Technisch Reglement van 13 juli 2006 voor het beheer van het gasdistributienet in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de toegang ertoe dat werd vastgesteld ter uitvoering van artikel 11 van de Ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Er is evenwel rechtspraak van het Hof van Beroep dat stelt dat het aansluitingsreglement van de distributienetbeheerder van nature reglementair is en door de rechtbanken en hoven enkel wordt toegepast in de mate dat het niet in strijd is met de wet.

Aangezien fraude zowel in het burgerlijk recht als het strafrecht gedefinieerd wordt als een daad die gepleegd werd door gebruik te maken van oneerlijke middelen met als doel op slinkse wijze toestemming te bekomen, een onredelijk materieel of moreel voordeel te verwerven of die gepleegd werd met de bedoeling zich te onttrekken aan de uitvoering van de wetten, moet het dus gaan om opzettelijk onregelmatig verbruik.

Distributienetbeheerder SIBELGA legt deze bewijslast bij de energieafnemer en levert geen of onvoldoende bewijs van fraude of kwade

trouw.

Bijgevolg blijft de Ombudsdienst bij haar standpunt dat ze in de aanbeveling heeft uiteengezet.

2. Aanbeveling tarief voor verbruik zonder contract in Brussel

OMSCHRIJVING

Mijnheer G. meldt dat hij distributienetbeheerder SIBELGA op de hoogte gebracht heeft dat een elektriciteitsmeter verbruik had geregistreerd zonder een officiële opening van de meter. SIBELGA heeft dit gefactureerd aan het tarief voor verbruik zonder contract. Mijnheer G. betwist dit tarief en wenst een tarief aan de marktprijs.

STANDPUNT VAN DE DISTRIBUTIENETBEHEERDER

Mijnheer G. heeft op 4 maart 2007 een brief gestuurd waarin hij de officiële opening van de meter vroeg met de opmerking dat deze meter al geopend was.

SIBELGA heeft hem op 27 maart 2007 telefonisch gecontacteerd om hem de procedure uit te leggen en ook de betrokken EAN-code mede te delen.

Na dit contact van 27 maart 2007 is er geen vraag meer geweest om de meter te openen, hetgeen niet overeenstemt met de uitleg die Mijnheer G. heeft gegeven.

Pas op 27/08/2012 merkt SIBELGA op dat er op deze meter een verbruik 'buiten contract' is. Daarop wordt een dossier geopend.

Op 09/10/2012 heeft SIBELGA telefonisch contact met Mijnheer G. die uitlegt dat hij het pand heeft laten bouwen en dat hij de regularisatie van de meter wil. SIBELGA legt hem vervolgens uit welke stappen hij moet nemen.

Op 30/11/2012 was er een nieuwe afspraak voor de officiële opening aangezien Mijnheer G. die van 12/11/2012 en 28/11/2012 gemist had.

Aangezien Mijnheer G. van in het begin de eigenaar van het gebouw is, heeft SIBELGA hem het volledige verbruik gefactureerd.

Een meter die gesloten wordt geplaatst en waarvoor geen aanvraag tot opening ontvangen is, wordt geacht gesloten te blijven.

Dit dossier is afgesloten met de registratie van het totaal gevorderde bedrag, meer bepaald 13.096,58 euro.

AANBEVELING VAN DE OMBUDSDIENST

De Ombudsdienst heeft volgende elementen in overweging genomen:

- 1) Het feit dat aan Mijnheer G. voor de periode van 22/06/2006 tot 30/11/2012 een verbruik gefactureerd werd aan het tarief van 2012 'vergoeding voor onrechtmatig van het net afgenomen energie';
- 2) Het feit dat de klager (Mijnheer G.) SIBELGA per schrijven van 4 maart 2007 op de hoogte heeft gebracht van de verbreking van het zegel van de elektriciteitsmeter;
- 3) Het feit dat artikel 194, § 3 van het Technisch Reglement voor het beheer van het gasdistributienet in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de toegang ertoe bepaalt: 'wanneer de distributienetbeheerder vaststelt dat het zegel van meetapparatuur is verbroken, voert hij ter plaatse een controle van de apparatuur uit vooraleer deze weer te verzegelen en het toegangspunt weer buiten gebruik te stellen.';
- 4) Het feit dat indien SIBELGA de meter in 2007 conform het Technisch Reglement had verzegeld, zou de klager niet meer dan 6 jaar aan het verbruikstarief zonder contract gefactureerd zijn geworden;
- 5) Het feit dat de distributienetbeheerder afzonderlijk en op basis van werkelijke feiten moet controleren of het verbruik zonder contract plaatsvond met de bedoeling een onrechtmatig voordeel te verwerven voor zichzelf of voor een derde, ten nadele van de distributienetbeheerder;
- 6) Het feit dat fraude zowel in burgerlijke als in strafrechtelijke zaken wordt gedefinieerd als een handeling die werd gesteld met gebruik van oneerlijke middelen die tot doel hebben op slinkse wijze toestemming te verkrijgen, een onterecht materieel voordeel te verkrijgen of gerealiseerd met de bedoeling aan de uitvoering van de wetten te ontkomen;
- 7) Het feit dat er sprake moet zijn van opzettelijk onregelmatig verbruik;
- 8) Het feit dat SIBELGA deze bewijslast bij de consument legt en geen of onvoldoende bewijs van fraude of kwade trouw levert en dat SIBELGA de rollen en rechten van de consumenten dus omdraait;

9) Het antwoord van de CREG (Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas) aan SIBELGA, volgend op de vraag tot onderzoek vanwege de Ombudsdienst, die meent dat de vergoeding voor onrechtmatig energieverbruik ingevolge zegelbreuk of fraude het voor SIBELGA mogelijk maakt het tarief voor fraude en zegelbreuk aan te passen naar de meer gebruikelijke tarieven en tegelijk een voldoende ontradend effect te hebben voor potentiële fraudeurs;

10) De verjaringstermijn van 5 jaar die gangbaar is in de energiesector; en dit op basis van de arresten van het Grondwettelijk Hof van 19 januari 2005 en 17 januari 2007 en het arrest van het Hof van Cassatie van 25 januari 2010.

De Ombudsdienst heeft aldus, op grond van het Ministerieel Besluit van 1 juni 2004 tot vaststelling van maximumprijzen voor de levering van elektriciteit door de distributie-netbeheerders aan de niet residentieel beschermde klanten wier leveringscontract werd opgezegd (SOLR-tarief), enerzijds de toepassing van de verjaringstermijn van 5 jaar (verbruik vanaf 5 december 2007) en anderzijds de toepassing van het gewone tarief op het betrokken verbruiksjaar (van 05/12/2007 tot 30/11/2012) aanbevolen.

ANTWOORD VAN DE DSITRIBUTIENETBEHEERDER

SIBELGA kan de redenering van de aanbeveling niet volgen.

In de wetgeving, en meer bepaald het Technisch Reglement, is er sprake van 'op frauduleuze wijze' of 'op onrechtmatige wijze' afgenomen energie. In beide gevallen gaat het om energie die wordt afgenomen buiten de regels van de markt om. Immers, deze voorzien dat elke eindafnemer een leverancier kiest. De distributienetbeheerder, in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, speelt de rol van leverancier enkel ten aanzien van beschermde klanten. Alle energie die, afgezien van dit geval, op haar net wordt afgenomen, wordt dus afgenomen buiten de regels van de markt om, m.a.w. op illegale of frauduleuze wijze, en valt onder de toepassing van het artikel van het Technisch Reglement en het tarief dat erop betrekking heeft.

Het is dus, met inachtneming van de gangbare wetgeving en de procedureregels, dat SIBELGA haar betalingseis handhaaft. Wat het toegepaste tarief betreft, benadrukt SIBELGA nog eens dat elk tarief zijn toepassingsgebied heeft dat goed gedefinieerd is (o.a. door de CREG), en dat het wat dat betreft geen manoeuvreerruimte heeft.

Toepassing van het gewone tarief zou wettelijk niet gerechtvaardigd zijn. Enkel de tarieven die betrekking hebben op de afname die is gebeurd ingevolge het geknoei met de meter kunnen toegepast worden op de situatie van Mijnheer G. Op elke situatie is een tarief van toepassing dat goed gedefinieerd is en SIBELGA kan het zich niet permitteren de tarieven die zijn goedgekeurd door de bevoegde regelgevende instantie niet te respecteren en ze toe te passen op situaties waarop ze niet van toepassing zouden zijn.

Het is natuurlijk niet de bedoeling van SIBELGA om bewijslast van welke aard ook te verschuiven. SIBELGA laat enkel een bepaling toepassen die haar toelaat het volledige verbruik te factureren dat daadwerkelijk werd afgenomen door een gebruiker van het net, die al dan niet eigenaar is.

In dit verband volgt uit de rechtspraak van de Rechtbank van eerste Aanleg van Brussel dat 'conform (de technische reglementen van 13 juli 2006), Mijnheer A. de verantwoordelijkheid draagt voor het geknoei dat heeft plaatsgevonden met de meters die onder zijn hoede waren, zonder dat daarbij moet aangetoond te worden dat hij dit geknoei zelf heeft gedaan' (Rb. Brussel, 21 mei 2012, AR nr. 11/7201/A in de zaak SIBELGA SCRL tegen Mijnheer M.A.; Rb. Brussel, 24 september 2012, AR nr. 10/2443/A in de zaak SIBELGA SCRL tegen Mijnheer H.K.). Tevens heeft de vrederechter van Elsene geoordeeld dat 'het niet aan (SIBELGA) is om te bewijzen dat de meters verzegeld waren maar aan de verweerder om aan te tonen dat hij een contract met een leverancier had ondertekend voor de kwestieuze verbruiksperioden' (Vred. Elsene, 8 juni 2012, Rol nr. 11A2153 in de zaak SIBELGA SCRL tegen Mijnheer N.M.).

Uit deze gelijklopende vonnissen vloeit voort dat de conclusie die geformuleerd werd voor wat betreft de 'bewijslast' juridisch niet in aanmerking kan worden genomen.

Het besluit waarnaar de Ombudsdienst verwijst kan, rekening houdend met de Brusselse reglementering, niet toegepast worden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Artikel 2 van dit Ministerieel Besluit beoogt immers 'niet beschermde eindklanten die in aanmerking komen wier leveringscontract beëindigd werd door hun leverancier' terwijl de ordonnanties van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zulk statuut niet erkennen.

Aangezien het om een verbruik gaat ingevolge een zogenaamde 'zegelbreuk', en zonder regularisatie bij de DNB (geen officiële opening), m.a.w. een onregelmatig verbruik, kan enkel het tarief 'Vergoeding voor onrechtmatig van het net afgenomen energie (/MWh) ingevolge een zegelbreuk' toegepast worden.

SIBELGA herinnert er tevens aan dat er tussen 22/06/2006 en 30/11/2012 een stroomverbruik zonder contract geregistreerd werd. De media (geschreven pers, TV, radio, het internet, ...) berichten heel regelmatig over de hoge kost van energie en de impact ervan op het budget van

de huishoudens; het verbaast dan ook des te meer dat Mijnheer G. op die manier energie kan verbruiken zonder zich ongerust te maken over het niet ontvangen van facturen gedurende 6,5 jaar. SIBELGA vraagt zich af hoe de Ombudsdienst dit uitblijven van een reactie interpreteert.

COMMENTAAR VAN DE OMBUDSDIENST

Distributienetbeheerder SIBELGA heeft de aanbeveling dus niet gevolgd en handhaaft het tarief 'vergoeding voor onrechtmatig van het net afgenomen energie'.

De Ombudsdienst werkt geheel onafhankelijk en uiteraard zonder enige discriminatie ten aanzien van de klagers. We streven er steeds naar om oplossingen te vinden die in het voordeel van de verbruikers zijn met inachtneming van de federale en regionale wetten.

Wat de vraag tot toepassing van het gewone tarief betreft, is deze gebaseerd op het antwoord dat door de CREG (Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas) aan SIBELGA gegeven werd op 28 april 2011, ingevolge ons verzoek om een onderzoek, die van mening is dat de vergoeding voor onrechtmatig van het net afgenomen energie ingevolge een zegelbreuk of ingevolge een vaststelling van fraude SIBELGA toelaat de tarifiering van de fraude en van de zegelbreuk toe te passen op de gebruikelijke wijze en tegelijk een afdoende ontradend effect op potentiële fraudeurs te hebben.

Distributienetbeheerder SIBELGA baseert haar kostentarief ook op artikel 203 van het Technisch Reglement voor het beheer van het gasdistributienet in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de toegang ertoe van 13 juli 2006 dat werd vastgesteld ter uitvoering van artikel 11 van de Ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Er is evenwel rechtspraak van het Hof van Beroep dat stelt dat het aansluitingsreglement van de distributienetbeheerder van nature reglementair is en door de rechtbanken en hoven enkel wordt toegepast in de mate dat het aan de wetten voldoet.

Aangezien fraude zowel in het burgerlijk recht als het strafrecht gedefinieerd wordt als een daad die gepleegd werd door gebruik te maken van oneerlijke middelen met als doel op slinkse wijze toestemming te bekomen, een onredelijk materieel of moreel voordeel te verwerven of die gepleegd werd met de bedoeling zich te onttrekken aan de uitvoering van de wetten, moet het dus gaan om opzettelijk onregelmatig verbruik.

Bijgevolg kan het tarief 'vergoeding voor onrechtmatig van het net afgenomen energie' enkel toegepast worden wanneer er sprake is van fraude door de gebruiker van het distributienet. Deze fraude kan niet afgeleid worden uit het feit dat deze laatste een fout zou hebben gemaakt, zelfs al gaat het om een zware fout. Er moet ook sprake zijn van een intentie om schade te veroorzaken en/of een voordeel te bekomen. Deze intentie moet aangetoond worden door degene die zich beroept op het bedrog, wat SIBELGA in dit dossier nalaat te doen.

Tot slot stellen we ook vast dat distributienetbeheerder SIBELGA geen enkel element aanbrengt in verband met het uitblijven van een reactie vanwege hun dienst ingevolge het schrijven van 4 maart 2007 waarin het verbreken van het zegel van de meter werd meegedeeld.

Bijgevolg blijft de Ombudsdienst bij haar standpunt dat ze in de aanbeveling heeft uiteengezet.

3. Aanbeveling tarief voor verbruik zonder contract in Brussel

OMSCHRIJVING

Mevrouw S. betwist (via Infor GazElec) de factuur die distributienetbeheerder SIBELGA gestuurd heeft ingevolge beschadiging van de meter. Ze ontkent haar meter te hebben beschadigd en wil dat haar goede trouw erkend wordt.

STANDPUNT VAN DE DISTRIBUTIENETBEHEERDER

Het feit dat SIBELGA klacht heeft ingediend bij de politie belet absoluut niet om daarnaast stappen te ondernemen voor wat betreft de burgerrechtelijke aspecten van de geleden schade.

De omstandigheid dat Mevr. S. geacht wordt onschuldig te zijn op strafrechtelijk vlak heeft geen enkele invloed op de mogelijkheid van SIBELGA om de sommen in te vorderen die haar verschuldigd zijn krachtens het Technisch Reglement.

Zodra wordt vastgesteld dat met de meter geknoeid werd waardoor de exacte berekening van het werkelijk afgenomen verbruik veranderd wordt, heeft de distributie-netbeheerder het recht om aan de eigenaar en/of aan de bewoner van het pand in kwestie betaling van deze energie te vragen.

Toepassing van het gewoon tarief zou wettelijk niet gerechtvaardigd zijn. Enkel de tarieven die betrekking hebben op de energieafneming die is gebeurd ingevolge geknoei met de meter kunnen toegepast worden op de situatie.

InforGazElec maakt geen onderscheid tussen vastgestelde fraude en de persoon aan wie het verbruik gefactureerd wordt.

Artikel 203 van het Technisch Reglement stelt dat alle kosten die voortvloeien uit vastgestelde fraude voor rekening zijn van de gebruiker van het betrokken distributienet.

De vastgestelde fraude betreft de meter, onafhankelijk van de persoon die inbreuk heeft gepleegd op de integriteit van de meetapparatuur. Indien met de meter fraude werd gepleegd, moet artikel 203 van het Technisch Reglement toegepast worden.

Voor de rest is het een kwestie van weten wie opdraait voor de kosten die voortvloeien uit deze fraude.

Artikel 203 van het Technisch Reglement beantwoordt deze vraag door te stellen dat de kosten voor rekening zijn van de gebruiker van het betrokken net, en dit los van vraag of dit de persoon is die 'gefraudeerd' heeft met de meter.

Het Technisch Reglement kan dus niet zo worden geïnterpreteerd dat het de verplichting oplegt om de link te maken tussen de fraude en de gebruiker zodat SIBELGA verbruik vanaf een meter waarmee gefraudeerd werd, kan factureren.

Het Technisch Reglement legt SIBELGA op om het verbruik te factureren aan de persoon die voordeel heeft getrokken van de fraude, ongeacht wie deze gepleegd heeft.

SIBELGA respecteert eerst en vooral de toepasselijke regelgeving en meer bepaald het Technisch Reglement en de goedgekeurde tarieven overeenkomstig de regelgeving.

Bijgevolg is er geen enkele reden om af te wijken van wat een correcte strikte toepassing van het recht blijkt te zijn.

Dus ook al ontkent Mevrouw S. dat zij degene is die aan deze meter schade heeft toegebracht, dan nog laat niets toe haar te vrijwaren voor de betaling van de kosten die vermeld worden in artikel 203 en die door SIBELGA gefactureerd worden.

In haar hoedanigheid van gebruiker van het distributienet is Mevrouw S. deze kosten verschuldigd.

Dit laat onverlet, voor zover van toepassing, het recht om terugbetaling van de aan SIBELGA betaalde bedragen te eisen van de persoon die volgens haar de echte schuldenaar is van de inbreuk op de integriteit van de meetapparatuur.

De verbruiksfactuur ingevolge fraude werd in februari 2013 opgemaakt terwijl de vaststelling van fraude dateert van 16 augustus 2011; deze termijn is te wijten aan een opeenstapeling van dit soort dossiers in de laatste jaren.

Betreffende de meterstanden van 26/03/2013, deze werden wel degelijk meegedeeld door de klant (via internet).

Het verbruik is echter aanzienlijk voor een meter met dit vermogen en er werd een controle gevraagd ingevolge de e-mail van 24 juli 2013.

Metrix is op 1 augustus 2013 ter plaatse gegaan en heeft de volgende meterstanden opgenomen:

- 4.009 voor dag en

- 4.630 voor nacht.

Dat bevestigt het hoge verbruik.

AANBEVELING VAN DE OMBUDSDIENST

De Ombudsdienst heeft de volgende elementen in overweging genomen:

- 1) Het feit dat aan Mevrouw S. voor de periode van 08/03/2011 tot 16/08/2011 een verbruik gefactureerd werd aan het tarief van 2013 'vergoeding voor onrechtmatig van het net afgenomen energie';
- 2) Het feit dat SIBELGA deze fraude op 16 augustus 2011 heeft vastgesteld;
- 3) Het feit dat indien SIBELGA het verbruik in 2011 gefactureerd had, de klager een gunstiger tarief genoten zou hebben;
- 4) Het feit dat de klaagster niet verantwoordelijk kan gehouden worden voor de vertraging in de facturatie;
- 5) Het feit dat in dit pand ook de zegels van andere meters zijn verbroken;
- 6) Het feit dat de vaststelling dat er met een meter gefraudeerd is, los van de vraag wie de persoon is die de fraude gepleegd heeft, nog niet de toepassing van het fraudetarief rechtvaardigt;
- 7) Het feit dat de distributienetbeheerder afzonderlijk en op basis van werkelijke feiten moet controleren of het verbruik zonder contract plaatsvond met de bedoeling een onrechtmatig voordeel te verwerven voor zichzelf of voor een derde, ten nadele van de distributienetbeheerder;
- 8) Het feit dat fraude zowel in burgerlijke als in strafrechtelijke zaken wordt gedefinieerd als een handeling die werd gesteld met gebruik van oneerlijke middelen die tot doel hebben op slinkse wijze toestemming te verkrijgen, een onterecht materieel voordeel te verkrijgen of

gerealiseerd met de bedoeling aan de uitvoering van de wetten te ontkomen;

9) Het feit dat er sprake moet zijn van opzettelijk onregelmatig verbruik;

10) Het feit dat SIBELGA deze bewijslast bij de consument legt en geen of onvoldoende bewijs van fraude of kwade trouw levert en dat SIBELGA de rollen en rechten van de consumenten dus omdraait;

11) Het antwoord van de CREG (Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas) aan SIBELGA, volgend op de vraag tot onderzoek vanwege de Ombudsdienst, die meent dat de vergoeding voor onrechtmatig energieverbruik ingevolge zegelbreuk of fraude het voor SIBELGA mogelijk maakt het tarief voor fraude en zegelbreuk aan te passen naar de meer gebruikelijke tarieven en tegelijk een voldoende ontradend effect te hebben voor potentiële fraudeurs.

De Ombudsdienst heeft aldus, op grond van het Ministerieel Besluit van 1 juni 2004 tot vaststelling van maximumprijzen voor de levering van elektriciteit door de distributienetbeheerders aan de niet residentieel beschermde klanten wier leveringscontract werd opgezegd (SOLR-tarief), de toepassing van het gewone tarief op het betrokken verbruiksjaar (van 08/03/2011 tot 16/08/2011) aanbevolen.

ANTWOORD VAN DE DISTRIBUTIENETBEHEERDER

De aanbeveling is opnieuw gebaseerd op o.a. de volgende elementen:

- SIBELGA zou afzonderlijk en op basis van bewezen feiten moeten controleren of het verbruik heeft plaatsgevonden zonder contract met als doel illegaal profijt te doen voor zichzelf of voor een derde ten nadele van SIBELGA;
- SIBELGA zou enkel kunnen nagaan of het om fraude gaat als het om een opzettelijk onregelmatig verbruik gaat;
- SIBELGA zou de bewijslast voor de afwezigheid van zulke fraude bij de consument leggen en zou geen of onvoldoende bewijs van fraude of kwade trouw leveren;
- SIBELGA zou de rollen en rechten van de consumenten omdraaien;

Distributienetbeheerder SIBELGA heeft de aanbeveling dus niet gevolgd en handhaaft het tarief 'vergoeding voor onrechtmatig van het net afgenomen energie'.

COMMENTAAR VAN DE OMBUDSDIENST

Distributienetbeheerder SIBELGA baseert haar kosten ook op artikel 203 van het Technisch Reglement voor het beheer van het gasdistributienet in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de toegang ertoe van 13 juli 2006 dat werd vastgesteld ter uitvoering van artikel 11 van de Ordonnantie van 19 juli 2011 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Er is evenwel rechtspraak die stelt dat het aansluitingsreglement van de distributienetbeheerder van nature reglementair is en door de rechtbanken en hoven enkel wordt toegepast in de mate dat het niet strijdig met de wet is.

Aangezien fraude zowel in het burgerlijk recht als het strafrecht gedefinieerd wordt als een daad die gepleegd werd door gebruik te maken van oneerlijke middelen met als doel op slinkse wijze toestemming te bekomen, een onredelijk materieel of moreel voordeel te verwerven of die gepleegd werd met de bedoeling zich te onttrekken aan de uitvoering van de wetten, moet het dus gaan om opzettelijk onregelmatig verbruik.

SIBELGA plaatst dit bewijs bij de consument en levert geen bewijzen aan van fraude of kwade trouw.

Bijgevolg blijft de Ombudsdienst bij haar standpunt dat ze in de aanbeveling heeft uiteengezet.